

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

Cap. VI. De Galliâ Lugdunensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

TONES,

*la Xain-
tonge.*

nantur à Plinio, malè à quibusdam Vbisci, an Sefi-
gnani Vbisci? Straboni ad Garumnam extendun-
tur, versus Septentrionem Pictonibus contermini
sunt.

Santonum Portus, omnium iudicio *la Rochelle.*

Canentelus Fluuius: *la Charente.*

Santonum Promontorium: *la pointe de la Tremblade.*

Vliarus insula in sinu Aquitanico, aliter Vlarus

Plinio: *l'Isle d'Oleron.*

PICTO-

NES,

Græcè

Ptolemæo

Πικτωνες,

Ammiano

Marc. Pi-

ctavi,

le Poictou.

LIMONYM omnium iudicio *Poitiers.* quod enim
aliqui hoc cum Augustorito confundunt non sunt
audiendi.

Pictonum Promontorium, quibusdam *Talmond.*

Sicor Portus Ptolemæo intra Pictonum Prom. & Li-
geris ostia, quibusdam, *les Sables d'Olonne*, aliis *Per-
nik*; nihil hinc certi.

Hic tantum 12. populi reperiuntur: cum tamen dicat Strabo
xiv. populos ex Celticâ decerptos Aquitanix contributos esse:
fortè duo illi addendi sunt BOII, *le Bourbonnois*, & AGESINATES,
l'Angoumois, de quibus in Lemonicibus, & Aruernis egimus.

CAPVT VI.

De Gallia Lugdunensi.

CELTICA olim Gallia amplissimis definiebatur terminis. Nam
præter Lugdunensem, & populos intra Ligerim & Garum-
nam Aquitanix attributos Massiliam vsque, atque Narbonem ex-
tendebatur, aut etiam Alpes ut vult Strabo, siue hoc nomine in-
telligatur procursus montium ex Alpibus supra Massiliam, ut vult
Casaubonus, siue veræ Alpes. Hanc autem quam exhibemus
Lugdunensem Ligeri, Sequana, Matrona, Vogeso præterpro-
pter definiit Augustus. Dixi (præterpropter) quoniam tres Flu-
uij prænominati transcenduntur, ut ex tabulâ liquet. Strabo
tantum insolubilem difficultatem mouet, quoniam error ali-

Y y

quis dubio procul in eum irrepfit; ait enim sub initium lib. iv. xlv. populos Augustum decerpisse, & Aquitaniæ addidisse vt mox vidimus, sed pergit τοὺς Κέλτας τῆς Ναρβωνίτιδος ἡπαρχίας ἀπέφηνεν, *Celtas Narbonensi provincia attribuit*, inquit Latinus Interpres: Reliquam autem in duas partes distribuisse, vnam Lugduno adiunxisse vsque ad superiora Rheni, alteram Belgis: quæ qui dissoluerit Magnus erit Apollo.

Huius tractus nominatissimi erant Ædui dicti Romanorum fratres, quorum causa Romani bellum in eas regiones intulerunt. Sub Iulio Cæsare initium ductum ab Heluetiis, mox itum ad Arvernicos populos, reliqui sæpe rebellantes semper oppressi sunt, & suis diuitiis à Cæsare raptis, exitium Romanæ libertati pepere- runt, cum maioribus animis, quàm consiliis depugnassent.

Porrò nomen accepit à Lugduno vbi erat Ara Augusto sacra, in qua populorum xl. nomina cum imaginibus descripta erant, qui communibus sumptibus hîc templum Imperatori posuerant.

SEGVSIANI

SEV

BEBVSIANI

*Lionnois, Beau-
lois, Forest,
& la Bresse.*

LVGDVNVM prius Lugudunum postea Lugdu- num ait Dio, quasi collis Corui. alias vide ra- tiones huius nominis apud Plutarchum de Flum. verior est ista: sic dictum esse quasi Lu- cij urbem à Lucio Munatio Planco urbis con- ditore sub Iulio Cæsare. In veteribus inscript. qui nominari putant ciuitatem Sequanorum delirant. A Plutarcho & Liuiio Insula creditur: à Sidonio Rhodanusia vocatur, in vita S. Lupi Araria: hodie *Lion*.

Forum Segusianorum: hodie *Feurs*, aliis *Saint Estienne de Furan*, pessimè *Bourgen Bresse*.

Rodumna in Segusianis Ptolemæo: *Roanne*.

HELVETII *les Suisses*RAVRACI *l'Euesché de Basle*

De quibus agitur in Germa-
nia.

SEQVA-
NI

VISONTIO, seu Visontium, dicta postea Chrysopo- lis, & fortè ciuitas Crispolinorum, & Bisontio, & Bicientio; *Besançon* caput Sequanorum, qui aliàs diuisi erant in Cisiuranos, & Transiuranos; nempe aliàs Sequani dicti sunt Heluetij, & Hel- uetij Sequani teste Eutropio. Erant hi inimici Æ-

duorum ob Ararim qui vtrumque populum diste-
minat.

Portus Abucini vel Abucina: *le port de la Loue*, seu
Portus Buxini, vt legitur in vita S. Valerij huius
loci patroni.

*la Franche
Comté.*

Iura Mons, aliter Iurassus, hodie *le Mont Jura*, ou *le
Mont S. Claude*, cui etiam alia nomina conceduntur
variis in locis quos attingit.

Arar Fl. seu Araris, postea teste Marcellino lib. 15.
Sauconna: *la Saône*.

LINGONES

*Diocèse de Lan-
gres.*

ANDOMATVNVM, postea Lingonica Greg.
Turonensi: *Langres*, incolæ dicti Longones
Ptolemæo.

VADICASSES, seu VADICASSII

pars olim Æduorum: *le Nivernois*.

Nouiodunum Æduorū,
Niuernium, Gregor.
Turon. *Nevers*.

ÆDVI

fratres

Po. Ro.

appellati,

qui primi

Ro. Po.

societa-

tem &

amici-

tiam

complexi

sunt: ho-

die, *le*

Duché de

Bourgon-

gne.

AVGVSTODVNVM Æduorum Tacito, dicta & Fla-
uia Æduorum, vt Panegyricus, & Liuia Æduo-
rum, vt Antoninus, qui hic legionem 22. collocat,
postea & Celtica Roma: *Autun*. Probabilius est
antea dictam esse Bibracte, cuius meminit Cæ-
sar, vocatque maximum & copiosissimum oppidum
Æduorum, quod tamen Bibracte aliqui volunt di-
ci hodie *Beaulne*.

Cabillonum Cæsaris, Caballinum Ptolemæi, olim
Orbandale dicta teste Petro Santo-Iuliano, vbi le-
gionem 14. Anto. locat, *Châlons sur Saône*.

Matifcona Cæsaris, & Matiffana. Anto. castrum Ma-
tifconense vbi leg. xiv. apud Paul. Diacon. Ma-
chaonenfis villa fortè: *Mascon*.

Alexia MANDVBIORVM Cæsari, seu Alesia ita dicta
ab Hercule *Στὴ τῆς Αλῆς* ab erroribus suis: Diodo-
ro & Dioni Salesia, in monte Locata, quod & ait
Cæsar: hodie vicus *Alise en Auxois*.

SENO-

NES

AGENDICVM neque *Prouins*, neque *Milly*, sed ipsa
Metropolis: *Sens*.

Antissiodorus, & Antissiodorum vbi legio 22. An-

Yy ij

Cui cognomines Itali-
ci, Romano-
rum terror,

*les Dioceses
de Sens &
d'Auxerre.*

tonino, quam Paradinus putat esse eandem cum Vellaunoduno Cæsaris & Autrico Ptolemæi. Neutrum verum est, quia ubi legitur in vita S. Germani Autricum & Antissiodorum esse, legendum Antricum; quia mons vrbi imminens Antricus dicitur, & celebratur Annacharius Antricæ vrbs Episcopus. Ammianus hanc, Autosidunum vocat: hodie *Auxerre*.

Vellaunodunum multorum iudicio ubi postea *Chasteau-Landon*.

Melodunum *Melun*. Idem cum Meteglo, & Metiosedo, quæ voces corruptæ.

TREGAS-
SES Plinij
*Diocèse de
Troyes*

AVGVSTOMANA Ptolemæi, Augustobona Anton. & Tricassium; postea Trecæ Sigeberto & Greg. Tur. & Trecassa Bedæ. Populi Tricassij Ptolemæo dicuntur, & Tricassini in inscriptionibus, vrbs ipsa *Troyes*.

MELDÆ
*Diocèse de
Meaux.*

IATINVM: *Meaux*, quod aliqui putant Meteglum dictum, sed hoc idem mihi videretur cum Meloduno, de quo supra: incolæ Plinio Meldi.

PARISII
*le Diocèse de
Paris.*

LVCOTESIA Parisiorum Ptolemæi, ubi & mendo-
sè vrbs dicitur *Παρισιον*, Leucetia Iuliano, quam Charam vocat, in Insula positam, sed tantum *πολιχυν* oppidum, de quâ legantur multa in Misopogone eiusdem Iuliani.

CARNV-
TES, seu
Carnuti
Fœderati,
*les Dioceses
de Chartres,
& d'Orleans.*

AVTRICVM, postea Carnotum & Carnutum Zo-
simi: *Chartres*.
Gennabum, seu Genabum ad Ligerim, Carnutum Emporium ferè ad mediū fluminis cõditum: vel *Orleans*, quod verisimilius, vel *Gien*, quod auctoribus non caret. Eius postea populus decerptus à Carnutibus, fecit Aurelianos, seu Aurilianos.

VELO-
CASSES
*Diocèse de
Roüen, ex-*

RATOMAGVS & Rotomagus, sine aspiratione Antonini, Ritumagus inter Iuliobonam & Lutetiam. Velocassium nomen quidam hæere putant in vtroque Vexino, seu Vulxino: *le Vexin*

septé le pays
de Caux.

François & Normand.

Briua Ifaræ, corruptè Briuisura: *Pontoise*.

GALE-
TES

le pays de
Caux.

IVLIOBONA, quam ait Sigebertus à Cæsare condi-
tam destructa vrbe Calera, hanc Sanfonius Lu-
liobonam dictam esse contendit; hodie dubio
procul, *l'Isle bonne*: itaque neque *Honfleur*, ne-
que *le Haure de Grace*, neque *Dieppe*, quod Clu-
uerius credidit. Caletes Cæsari sunt Belgicæ po-
puli. Ab iis Strabo ait esse cursum diurno bre-
uiorem in Britanniam.

Sequanæ ostium: *la Bouche de Seine*, quem Fl. Ste-
phanus putat esse *Μασσολισπών*; Ammianus Mar-
cel. lib. 15. ad Constantia Castra in mare effundi
putat.

LEXO-
VII,

le Diocèse de
Lisieux.

NOVIOMAGVS, seu Neomagus Ptolemæi, quæ
perperam ad mare collocatur, hodie *Lisieux*, po-
pulus Lexobij, seu Lexouij quos Olina: *Orne* Fl.
apud eundem Ptol. separat à Venellis, falsò.

EBURO-
VICES

Diocèse
d'*Eureux*.

MEDIOLANIVM Eburouicûm, seu Eburai-
corum, ineptè apud Ptol. affixum Lige-
ri fluuiio, *Eureux*: ineptius quidam volunt
esse *Mehun*. sicut populos Eburouices
esse Aurelianenses.

AV-

CENO-
MANI

Diocèse de
Mans.

VINDVNVM, aliter Subdinum, omnium iu-
dicio est, *le Mans*: cuius vestigia quidam
putant agnoscere in fluuiio, qui hîc Sartæ
coniungitur, *Huine*.

LER-

DIA-
BLIN-

TES

le Perche.

NOVIDVNVM Diablintum, vel Diablin-
trum, aut Diabolindorum, ex Itinera-
riis Tabulis: *Nogent le Rotrou*, cui opinio-
ni fauere videtur, quod in vitâ S. Dom-
noli Episcopi Cenomanorum fit mentio
villæ Tridentinæ sitæ in cõditâ Diablin-
ticâ. Alij volunt esse *Dol* in Britannîâ,
quod probant indigenæ ex terris quæ ad-
huc vocantur *Diableres*, & familiâ quæ
dicitur *les Diables*.

Y y iij

- SESSVI { VAGORITVM Ptolemæo Aruuiorum, vbi error pro
le Diocese de { Sessuuiorum, aut Essuorum, Plinio vocari vi-
Sées. { dentur Iresui aut Essui. Hodie vestigium restat
in oppido *Sées*. Ineptissimè Thuanus oppidum
Essuorum transfert ad vrbeculam *En*, versus Pi-
cardiam.
- BIDV- {
CASSES { IULIOBONA Biduccesiorum Ptolemæo fortè pro
Diocese de { Biducassium, aut Vidugassium Plinij: *Baieux*.
Baieux. {
- VNELLI {
seu { COSEDIA Antonino: eadem cum vrbe quam Am-
VENELI { mianus vocat Constantina castra, quam Mori-
le Diocese de { ritionium quoque dictam esse contendit Camde-
Coutance. { nus: *Coutance*.
Crociationum caput Vnellorum, seu Venelorum,
quos plerique exterorum Geographorum ver-
tunt, *les Percherons*, perperam; hodie vrbs illa
videtur dici *Quarantain*, nomine non abludente.
- ABRIN- {
CATVI { INGENA vrbs Abrincatuorum quam Legediam
Diocese d'A- { quoque dictam quidam volunt. Pessimè à Pro-
uranches. { tolemæo affigitur Sequanæ: *Auranches*.
- INSVLÆ {
inter Bri- { Cæsarea *Iarsey*.
tanniam & { Sarnia *Garnesay*.
Galliam. { Riduna *Aldernay*.
Arica *l'Isle de Sark*.
- RHEDO- {
NES { CONDATE Rhedonum omnium penè iudicio;
Eueschez de { *Rennes en Bretagne*; licèt aliqui inclinent in Ab-
Rennes, S. { batiā *Rhedon*, ob nominis affinitatem.
Malo, Dol, & { Alethum, seu Aletium vrbs destructa, cuius ve-
S. Brioux. { stigia hærent in sinu Maclouienfi: *Quay d'A-*
leth.
- OSISMII { VORGANIVM caput Osismiorum qui aliter Osifini
dicuntur apud Cæsarem: Strabo Sismios vocat,
Pytheas apud eundem Timios. Vrbs quibusdam
videtur hodie dici *Triguier*; indigenæ tamen ru-

les Eueschez
de S. Pol de
Leon, &
Triguier.

dera eius ostendunt in loco quem vocant *Cosque-
ouet.*

Staliocanus Portus, creditur hodie esse *S. Pol de
Leon*, aut viculus non procul distans. Gobæum
Promontorium in mare supra modum excurrens
si Pythææ fides hodie *le Conquest*; alij malunt *S.
Mahé*; alij *le Fou*.

Vxantos Insula, hodie *Oisent*.

Briuates, aliter Gefocribate Anto. Portus pessimæ
apud Ptolemæum positionis: hodie *Brest*; alijs
Blauet, quæ opinio melius Ptolemaicæ opinioni
concinit

CVRIO-
SOLITÆ

l'Euesché de
Cornoaille,
ou de Kim-
per.

CVRIOSOLITÆ, cum populis vrbs cognominis,
quos Plinius Carios-Velites appellat: *Kimper-
Corantin*.

Vindana Portus, fortè eadem cum eâ quæ postea
Blabia: *Blauet*.

Sena Insula: *l'Isle du Sain*.

VENETI

l'Euesché de
Vannes.

DARIORIGVM Venetorum vrbs, quæ à Cæsare
videtur dici Venetia, quam tamen aliqui pro re-
gione sumunt: *Vannes*. De his Venetis legantur
Cæsar & Strabo. Hos Strabo inter Belgas collo-
cat, & ait eos impedire voluisse transitum Cæ-
sar in Britanniam.

Venetorum Insulæ, seu Veneticæ: *Belle-Isle*.

NAM-
NETÆ,

corruptè
Samnitæ, &
Amnitæ,

le Comté
Nantois, ou
l'Euesché de
Nantes.

CONDIVINCVM, fortè Corbilo Strabonis quem
vocat emporium ad Ligerim, & fuisse vnam
ait ex celeberrimis Galliæ urbibus; *Nantes*. In-
colæ Namnetæ dicti quos ad Sequanam Ptole-
mæus ablegat, & Samnitas supra Ligerim col-
locat, quorum facit urbem Briuatem portum,
manifestâ confusione.

Namnetum, seu Namnitum Insulæ, Dionysio Ne-
fiades, & Amnitarum domicilia pro Namnitarû,
de quibus & mulierum quarûdam moribus lega-
tur Strab. hodie *Bouin*, *Noirmoustier* & *l'Isle Dieu*.

Duorum Coruorum lacus, hodie meo iudicio *le Lac
de Grädien*, de quo legatur Strab. ex Artemidoro.

ANDE- } IULIOMAGVS caput Andegauorum Plinij, quos
 GAVI } Tacitus Andecauos, Ptolemæus Ondicæonas,
l'Anjou. } Cæsar Andes nominat; postea vrbs Andegauen-
 sis Paulo Diacono: *Angers.*

TVRO- } CÆSARODVNVM caput Turonum quos Turupios
 NES } Ptolemæus, Turinos Ammianus vocat, vrbs po-
la Touraine. } stea dicta Turonica, & Martinopolis: *Tours.*

CAPVT VII.

De Gallia Belgica.

VNDE dicta sit Belgica ne ipsi quidem Belgæ satis norunt; alij enim à voce *Belgen*, seu *Velgen*, quæ peregrinum sonat; alij à *Balgem* quod irasci: Isidorus & Hesychius ab vrbe *Belgis*, quibus Annales Belgici subscribunt; sed vbi Gentium vrbs illa fuerit mox quæretur. Suspiciatur Ortelius ita vocatam esse à Belgio quodam Duce cuius Iustinus meminit, & quem Bolgium Pausanias nuncupat.

Extendebantur olim latissimè Belgæ si Straboni fides; nempe à Rheno ad Ligeris ostia, & Venetos Belgis accenseri dicat, cum tamen Belgicæ populos xv. dicat esse; Cæsar 31. videtur numerare. Erant omnium Gallorum fortissimi ex Germanis oriundi, libertatis supra modum amantes; de eorum legatur moribus Cæsar, legatur & Strabo, ex quibus aliqua diximus in moribus Gallorum. Regio aded frigida erat, vt sæpe flumina totis exercitibus peruia essent. Indigenæ agros suos Cretâ oblimabant. Celebrantur Couini, seu currus Belgici, itémque canes generosissimi, Anferes Morinorum pedibus Romam vsque deducti, & Menapiorum perafones. Quàm populosa fuerit Belgica probat quod ait Strabo censa hîc fuisse ccc. armatorum millia, quibus Cæsar addit 47. millia. Quomodo autem hi populi deuicti sint à Cæsare legatur in eius Commentariis, vbi multa de Bellouacis, Morinis, Eburonibus, Treuiris, Rhemis &c. legere poteris, quorum plebsque Cæsar magnis cladibus affecit, & semel ad Fluuium tanta eos strage cecidit, vt ex eorum cadaueribus fluuium ponte iungeret, vt ait Appianus in Celticis.

Hîc tamen est obseruandum non esse confundendam Belgicam cum